

M1**Minimální preventivní program****1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE**

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace Nedvědice 80 592 62
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Eva Šimečková
Telefon na ředitele	777679354
E-mail na ředitele	e.simeckova@email.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Iva Sýsová
Telefon	724979427
E-mail	iva.sysova@zsnedvedice.cz

Jméno výchovného poradce	Mgr. Bc. Leona Vejrostová
Telefon	605227977
E-mail	vejrostovaleona@seznam.cz

	Počet tříd	Počet žáků
ZŠ – I. stupeň	5	
ZŠ - II. stupeň	4	

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Nedvědice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace je plně organizovaná škola s 1. až 9. ročníkem. Součástí školy je základní škola, školní družina, školní poradenské pracoviště, školní jídelna a mateřská škola se školní jídelnou – výdejnou (umístěna v samostatné budově).

Základní škola poskytuje základní vzdělání žákům plnicím povinnou školní docházkou. Škola vzdělává kolem 200 žáků. Na prvním i druhém stupni má každý ročník jednu třídu. Kapacita školy je 340 žáků. Školu navštěvují také žáci z okolních obcí (spádová škola). Dostupnost školy a dopravní obslužnost je velmi dobrá.

Školu tvoří tři propojené budovy. Výuka probíhá v devíti kmenových třídách a v odborných učebnách, z toho jsou dvě počítačové učebny s připojením na internet. Zázemí pro tělesnou výchovu tvoří školní tělocvična, která byla v loňském roce nově zrekonstruována, dále školní hřiště a víceúčelové hřiště a smyslový chodník. Žáci využívají školní zahradu a školní dvůr. Čtenářskou gramotnost žáci rozvíjí také ve školní knihovně, která byla vybavena novým nábytkem. Učebna výtvarné výchovy jako největší místnost ve škole slouží mimo jiné k pořádání koncertů, výstav a společných setkání žáků i zákonných zástupců. Žáci se stravují ve školní jídelně. Většina tříd je prostorná a světlá.

Interiér školy je postupně inovován. V tomto školním roce se rekonstruuje sociální zařízení na budově C.

3. STANOVENÍ CÍLŮ MPP

Primární prevence rizikového chování se na škole zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek (drogy, alkohol, omamné a psychotropní látky),
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) sexuální rizikové chování,
- g) krádeže, vandalismus, násilí ve školním prostředí.

Hlavní cílovou skupinu tvoří žáci 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem jiných národností, dětem s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování a učení. V současné době školu navštěvuje také žákyně s Downovým syndromem.

Zaměření:

- všichni žáci – preventivní působení v rámci výchovně vzdělávacího programu školy, práce se třídou, vytváření vhodného sociálního klimatu třídy a školy
- problémoví žáci a kolektivy – speciálně zaměřené programy
- pedagogičtí pracovníci – sebevzdělávání, informace o prevenci, aplikace vhodných metod
- rodiče – pravidelná komunikace a spolupráce při řešení problémů

- partneři –pedagogicko psychologické poradny, speciálně pedagogické centrum, OSPOD Tišnov, Policie ČR OOP Tišnov, Podané ruce, INSPIRO Tišnov, SVP Velké Meziříčí, Policie ČR, Městys Nedvědice

Dlouhodobé cíle:

- vést žáky k odpovědnosti za své chování,
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu,
- vést žáky k samostatnému a pokud možno správnému rozhodnutí a řešení problému,
- vést žáky k vyhraněnému negativnímu vztahu k návykovým látkám,
- zapojit žáky do vytváření příznivého klimatu ve škole,
- zvyšovat odolnost vůči sociálně patologickým jevům,
- rozvíjet u žáků pozitivní sociální chování a psychosociální dovednosti
- předcházet a minimalizovat výskyt rizikových projevů chování
- prohlubovat komunikační dovednosti mezi pedagogy, zákonnými zástupci a žáky
- zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem, zlepšování třídního klimatu (třídní učitel, ŠMP, VP, AP)
- podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní parlament)
- prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků
- podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností
- začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky
- zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence
- spolupracovat a zapojovat se do projektů
- nabízet četbu knih a časopisů s danou tematikou
- vytvořit a rozšiřovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit v návaznosti na programy a výuku školy
- zajímat se o svět mladých lidí
- usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou
- zajistit pravidelné schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet
- aktivní zapojení a spolupráce s rodiči žáků a dalšími organizacemi podporujícími prevenci.

Krátkodobé cíle:

- rozpracovat problematiku primární prevence rizikového chování do jednotlivých předmětů
- zajistit besedy, přednášky s odborníky (OSPOD, Policie ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování, aj.)
- zapojovat žáky do aktivit školy
- podporovat aktivity zaměřeny na vhodné využití volného času
- řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování
- nabídnout besedy s odborníky našim žákům, zákonným zástupcům
- zajistit pro zákonné zástupce, pedagogy a žáky informační materiály k problematice rizikového chování
- učit žáky zdravému životnímu stylu
- vytvořit zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel
- vytvořit dobré klima ve třídě a skupině
- naučit žáky sebehodnotit

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné ke zvládnutí zátěžových situací, posilování odvahy, zvládnutí stresu.

4. Řízení a realizace preventivních aktivit

a) Ředitel školy

Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu a začleněním Školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního speciálního pedagoga, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu
- spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence
- podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spoluprací se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

b) Školní metodik prevence

Činnosti školního metodika prevence jsou:

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.), účast na pravidelných setkáváních ŠPP (vždy první čtvrtek v měsíci).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.

- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

c) Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

5. Primární prevence v jednotlivých předmětech

Pedagog dbá na to, aby byla prevence rizikového chování u žáků prováděna komplexně, tedy ve všech oblastech školního prostředí a života:

- psychosociální dovednosti (soběstačnost, autonomie, důstojnost, seberealizace, spokojenost v rodinných, přátelských a dalších mezilidských vztazích, sociální a

kulturní integrovanost, tvořivost, schopnost milovat, pracovat a žít v souladu s rozmanitou kulturou a světem).

- existence (pečuji o sebe, o svůj zevnějšek, volím mezi zdravým a nezdravým způsobem života, jsem nezávislý a mám představu o své budoucnosti, věřím v budoucnost, vnímám, že život má smysl).
- sounáležitost (vnímám se jako součást životního prostředí a Země, cítím se bezpečně ve škole, ve městě, jsem oceňován a ostatní si mě váží, mám kamarády a vážím si jich, umím se o sebe postarat a přijímat zdravotní/sociální pomoc a služby).
- adaptabilita (dávám pozor na sebe a svůj zevnějšek, jsem žák, účastním se sportovních a rekreačních aktivit, setkávám se s lidmi a trávím s nimi volný čas, plánuji si volbu profese nebo zaměstnání, řeším s odvahou své problémy, mám právní povědomí).

Témata prevence jsou nejčastěji zahrnuta ve vyučovacích hodinách:

1. stupeň

- primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod: (výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, dramatickou výchovu, exkurze, nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence).

– výchova ke zdravému životnímu stylu (základy etické a právní výchovy).
Třídní učitel: navazuje příznivé psychosociální klima ve škole, včasné odhaluje specifické poruchy učení a chování či jiné postižení, vede žáky k vhodnému využívání volného času po vyučování, spolupracuje se školní družinou.

– výchova k zdravému životnímu stylu (formování občanský postojů).
Třídní učitel: všestranně rozvíjí osobnost dětí, zvyšuje sebevědomí žáků, vede je k sebehodnocení, vztahu k sobě samému – sebeúctě, sebelásce, výchově k umění, komunikaci, vztahu k partě, ke kamarádům. Vede je ke kamarádství, poučuje o škodlivosti kouření, požívání alkoholu, drog, výchově k toleranci, výběru vhodné náplně volného času.

2. stupeň

- občanská výchova – rozvoj právního vědomí – trestné činy, vztahy v rodině, k vrstevníkům, k mladším a slabším spolužákům, vztahy k lidem odlišných názorů, náboženství, kultury, barvy pleti, vztah k handicapovaným lidem, seznámení se závislostí na drogách, alkoholu, kouření a dalšími patologickými jevy ve společnosti, besedy s policisty
- výtvarná výchova – témata: můj vztah k drogám, jak využívám volný čas
- český jazyk - téma drogy a společnost, drogy a já, co bych poradil spolužákovi, který bere drogy, je šikanován, názor na soužití s lidmi jiného názoru, barvy pleti
- přírodopis – podstata drog, působení na organismus, změna činnosti organismu při jejich požití
- chemie – složení různých drog, zneužití léků ve výrobě drog apod.
- tělesná výchova – soutěžení fair play, vztahy mezi hráči, tolerance, vzájemná pomoc a povzbuzování, podpora mladších a slabších (nevylučování)
- zeměpis – výchova k toleranci mezi lidmi jiných ras, náboženství, kultury, lidé různé barvy pleti
- výpočetní technika – správné využití počítačů při studiu i při zábavě, zneužívání počítačů, hygiena práce s počítačem

Specifická prevence

Název programu	
Typ programu	
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	
Cílová skupina	
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	
Návaznost programu na cíle MPP	
Ukazatele úspěšnosti	
Termín	
Zodpovědná osoba	

Viz 5. Evaluace – kvalitní hodnocení

5. EVALUACE

A) Kvalitativní hodnocení

Vyhodnocení preventivních programů, besed, přednášek, setkání, konzultací za rok

B) Kvantitativní hodnocení

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence RCh	0
Počet vzdělávacích aktivit	0
Počet celkově proškolených pedagogů	0
Počet hodin	0

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence RCH	0	0	-

III. PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY

Specifické preventivní aktivity, reagující na individuální situaci (problém) ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence			
Interaktivní seminář			
Beseda			
Komponovaný pořad			
Pobytová akce			
Situační intervence			
Jiné			

Volnočasové aktivity při školách	Počet aktivit	Počet žáků
Školní kroužky		
Víkendové akce školy		
Prázdninové akce školy		
Jiné		

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

RCh – Rizikové chování

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

RVP – Rámcová vzdělávací program

ŠVP – Školní vzdělávací program